

Den europeiska uppförandekoden för statistik tillämpas ännu inte fullt ut

Tillförlitlig officiell statistik är en förutsättning för bra politik. Arbetet med att samla in, sammanställa och sprida statistiken måste hålla hög kvalitet, vilket kräver ett yrkesmässigt oberoende och tillräckliga resurser. Dessa principer utgör kärnan i den europeiska uppförandekoden för statistik. Arbetet med att införa uppförandekoden har dock avstannat något. Det konstaterar Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning (ESGAB) i sin andra årsrapport.

Organet ska ge en oberoende bild av hur det europeiska statistiksystemet följer uppförandekoden och ge parterna råd om hur de kan underlätta tillämpningen. Så här säger organets ordförande Johnny Åkerholm:

– *Den senaste tidens händelser har visat att om ett land får dåligt rykte inverkar det negativt på den europeiska officiella statistikens trovärdighet som helhet. EU-statistikens trovärdighet kan garanteras genom att förbättra tillämpningen av uppförandekoden. Det är dags att öka takten.*

Tre grundprinciper i uppförandekoden, som är ett instrument för självreglering, har undersökts: yrkesmässigt oberoende, tillräckliga resurser och kvalitetssäkring. ESGAB välkomnar det europeiska statistiksystemets insatser för att följa uppförandekodens principer, men anser att arbetet går för långsamt. Statistikbehoven ökar dessutom i en tid då nationella budgetnedskärningar sätter extra hård ekonomisk press på arbetet med att samla in, sammanställa och sprida officiell statistik.

Rapporten innehåller tio rekommendationer för att förbättra tillämpningen av uppförandekodens principer. Man lyfter särskilt fram oberoende institutionella strukturer och ledningens integritet. Statistikmyndigheternas yrkesmässiga oberoende måste stärkas dels genom att man anpassar statistiklagstiftningen efter principerna i uppförandekoden och EU:s statistikförordning 223/2009, dels genom större öppenhet. Ännu viktigare är att lagarna inte blir "papperstigar", utan att de verkligen genomförs i praktiken. Samstämmiga prioriteringar och en tydlig kartläggning av vilka resurser som behövs för nya statistikkrav är ett sätt att garantera statistikens kvalitet.

Under 2011 kommer ESGAB att fokusera mer på kvalitetsfrågor och bedöma den rättsliga grunden i de fall då officiell statistik som inte följer uppförandekoden i ett enskilt land riskerar att undergräva trovärdigheten för det europeiska statistiksystemet som helhet.

Mer information

ESGAB:s rapport för 2010 finns tillsammans med en kort sammanfattning på ESGAB:s webbplats:
<http://ec.europa.eu/esgab/>

Presskontakter

För intervjuer med ESGAB:s ordförande Johnny Åkerholm, vänligen kontakta sekretariatet: Heli Lehtimäki, estat-esgab@ec.europa.eu tfn +352 4301 36484

Om ESGAB

Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning inrättades av Europaparlamentet och rådet 2008 med uppgiften att ge en oberoende bild av hur uppförandekoden för statistik tillämpas inom det europeiska statistiksystemet. Organet ska stärka statistiksystemets yrkesmässiga oberoende, integritet och ansvarsskyldighet, som är centrala principer i uppförandekoden, och förbättra den europeiska statistikens kvalitet.

Organet har sju ledamöter. Deras uppgift är bland annat att ge Europaparlamentet och rådet en årlig rapport om hur Europeiska kommissionen (Eurostat) och det europeiska statistiksystemet som helhet tillämpar uppförandekoden. Organet ger också kommissionen (Eurostat) råd om åtgärder som kan underlätta arbetet.

Centrala begrepp

Den **europeiska uppförandekoden för statistik** bygger på 15 principer. EU:s regeringar och statistikmyndigheter förbinder sig att följa principerna, som omfattar den institutionella miljön och statistiska processer och resultat. För varje princip finns ett antal indikatorer för god praxis, som används för att bedöma hur koden tillämpas.

Uppförandekoden (på engelska, franska och tyska):

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/code_of_practice

För andra språkversioner, se <http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/coded/library?l=/>

Det **europeiska statistiksystemet (ESS)** är ett partnerskap mellan EU:s statistikmyndighet Eurostat (kommissionen) och EU-ländernas statistikbyråer och andra myndigheter som ansvarar för att samla in, sammanställa och sprida europeisk statistik. Läs mer här:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/about_eurostat/european_framework/ESS

